

**FORSTOPPELSE OG ENURESE
HOS BARN
- EN PRAKTISK TILNÆRMING**

Espen Kolsrud

Barnelege

Sarpsborg Spesialistsenter

FORSTOPPELSE HOS BARN - EN PRAKTISK TILNÆRMING

- Debut i alle aldre
- Prevalens 5-30%
- Ofte store konsekvenser

- >90% funksjonelt
 - Funksjonelle = ingen underliggende sykdom, anatomiske el.a. påviselig årsak

ROME IV DIAGNOSTIC CRITERIA FOR FUNCTIONAL CONSTIPATION

- Must include two or more of the following in a child with a developmental age >4 years; at least once/week for >2 months:
 1. Two or fewer defecations in the toilet per week.
 2. At least one episode of fecal incontinence per week.
 3. History of retentive posturing or excessive stool retention.
 4. History of painful or hard bowel movements.
 5. Presence of a large fecal mass in the rectum.
 6. History of large diameter stools that may obstruct the toilet.

FORSTOPPELSE HOS BARN - ÅRSAKER

- Ved intro av fast føde, bleieavvenning, barnehage- og skolestart, utsettelse +++
- Ubehag / smerter ved avføring => kniping => retensjon
- Intoleranse kumelkprotein.
Cøliaki, Mb Hirschsprung, hypotyreose, CF, anorektale malformasjoner, kolon transittid...

FORSTOPPELSE HOS BARN - VARIERENDE SYMPTOMER

- Magesmerter, frekvens/konsistens, fissurer, enkoprese/soiling, enurese
- Ofte subtile, uten kjent forstoppelse;
 - residiverende magesmerter
 - kvalme
 - redusert appetitt
 - flatulens.

5 år:

Aktuell problemstilling:

Han har vært plaget lenge og de har forsøkt å finne ut av dette.

Han henvises derfor nå til videre vurdering hos barnelege, evt **er det matvareallergier**. Takk

Sykehistorie:

Han **har i over et år hatt varierende plager med magesmerter**. Det har vært vanskelig å finne ut av hva han reagerer på, men de **føler det er matinntak som iblant gir plagene**. han får da **akutt vondt , går på toalettet ganske umiddelbart og har løs avføring**. De bruker kun **lactosefri melk, ofte glutenfritt**, men ikke alltid. Han har vært **på legevakten** pga akutte smerter, normale funn. det er tatt neg cøliakiprøver, lactoseintoleransetest ikke ferdig enda.

Funn:

Han er smertefri i dag, oppegående og normalt proporsjonert.

Abdomen er myk og uøym, ingen sikre oppf.

Mor forteller at han **for 2 dager siden fikk smerter og diare etter å ha spist egg**, men synes **ikke det er det som alltid fører til smertene**.

FORSTOPPELSE HOS BARN - UTREDNING

- Anamnese, anamnese, anamnese.....
- Biopsykososial tilnærming
- Snakk med barnet.
- Avvente hematologi, ultralyd, ikke rtg abd, somatisk u.s.

BEHANDLING FORSTOPPELSE (MAGESMERTER, ENKOPRESE, ENURESE)

- Systematisk toalett-trening viktigst. Opplæring. Bløtgjørende midler.
 - Delmål.
 - Foreldres rolle.
- Eierskap. Tålmodighet. Rutiner.

ORDVALG ER VIKTIG

- Uhell
- Flink
- Gå på do
- Ikke
- Prøve

- Valg
- Eierskap
- Være sjef
- Jobber, øver
- Gjøre
- Pos forsterke pos handling
- **Rutiner!**

FORSTOPPELSE HOS BARN - BEHANDLING

- Best prognose når
 - Tidlig intervensjon
 - Tett oppfølging
 - Vedlikeholdt bedring
- Kosthold, probiotika, klyster, bio-feedback, appendikostomi, sakralnervestimulering

CONROVERSIES IN THE MANAGEMENT OF FUNCTIONAL CONSTIPATION IN CHILDREN

MILL, KOPPEN, BENNINGA
GASTROENTEROLOGY REPORTS
2019

- 50% fortsatt symptomer etter 5 års behandling.
- Oversiktsartikkel, gjennomgår alle behandlingsmåters effekt, men IKKE systematisk toalettrening!